

Advies bijkomende onderwijsbevoegdheid CVO voor 1 februari 2022

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Advies op vraag van Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 15 oktober 2021

Uitgebracht door de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 9 november 2021 met 15 stemmen voor en 1 onthouding

Vorbereiding: Technische werkgroep Onderwijsbevoegdheid op 13, 19 en 25 oktober 2021 onder voorzitterschap van Ewoud De Sadeleer

Dossierbeheerder: Eric d'Hooghe

Inhoudsopgave

1	Situering.....	1
2	Beoordelingscriteria	2
3	Advies.....	3
3.1	Leeswijzer	3
3.2	Algemene opmerkingen bij de adviezen	3
3.2.1	Regionaal overleg biedt opportuniteiten.....	3
3.2.2	Advisering Agentschap Integratie en Inburgering vraagt verduidelijking.....	3
3.2.3	Beslissingsboom penitentiaire instellingen actualiseren	4
3.2.4	Edusprong versterkt het volwassenenonderwijs.....	4
3.2.5	Relevantie van de gegevens bij de aanvraag.....	4
3.2.6	Reële behoefte studiegebied Specifieke personenzorg in kaart brengen.....	4
4	Bronnen.....	5

1 Situering

Sinds 1 september 2017 wordt de onderwijsbevoegdheid van een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO) door de Vlaamse overheid toegekend per vestigingsplaats onder de vorm van een studiegebied voor het secundair volwassenenonderwijs. Een CVO kan deze opleidingen enkel organiseren in de vestigingsplaatsen waarvoor onderwijsbevoegdheid is toegekend. Een penitentiaire instelling wordt daarbij als een afzonderlijke vestigingsplaats beschouwd.

Een centrum kan op twee manieren een bijkomende onderwijsbevoegdheid verwerven:

- Een centrubestuur vraagt onderwijsbevoegdheid aan voor een bijkomend studiegebied in een bepaalde vestigingsplaats;
- Een centrubestuur ontvangt in het kader van overheveling de onderwijsbevoegdheid voor een bijkomend studiegebied van een ander centrubestuur.

Een centrubestuur moet voor 15 februari of 30 september een gemotiveerde aanvraag indienen bij het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS). De Vlaamse Regering kan de aanvraag weigeren of inwilligen met een gemotiveerde beslissing. Sinds 1 september 2015 is de Vlaamse Regering eraan gehouden hierover eerst advies te vragen aan de Vlaamse Onderwijsraad.¹

Dit advies gaat over de aanvragen die uiterlijk op 30 september 2021 werden ingediend bij AHOVOKS. Het gaat hierbij om 41 aanvragen voor nieuwe onderwijsbevoegdheid door 16 centra voor volwassenenonderwijs.

---

¹ Onderwijsdecreet XXV.

Per studiegebied gaat het om de volgende verdeling:

Studiegebied	Aantal	Studiegebied	Aantal
Aanvullende algemene vorming	4	Koeling en warmte	2
Administratie	2	Lassen	1
Algemene personenzorg	1	Logistiek en verkoop	3
Auto	2	Mechanica-elektriciteit	1
Bijzondere educatieve noden	1	Mode: realisaties	1
Chemie	1	Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2	3
Fotografie	2	Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4	1
Horeca	1	Ruwbouw	1
Huishoudhulp	4	Scandinavische talen	1
ICT	6	Specifieke personenzorg	3

Aantal aanvragen per centrum:

Aantal aanvragen	Aantal centra
1	8
2	2
3	2
4	1
5	1
7	2
totaal	16

2 Beoordelingscriteria

De Vlor stelde voorafgaand aan de bespreking van de dossiers beoordelingscriteria op.² Die zijn gebaseerd op:

- Het decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 2007 (15 juni 2007);³
- Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het aanbod in het volwassenenonderwijs (19 juli 2007).⁴

De beoordelingscriteria, vastgelegd in de regelgeving, zijn de volgende:

- Past de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid in een langetermijnvisie van het centrumbestuur?
- In welke mate is er een regionale maatschappelijke behoefte aan de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid in het rekruteringsgebied van die vestigingsplaats van het centrum?
- Wordt er samengewerkt met derden voor de organisatie van de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid in die vestigingsplaats?
- Beschikt het centrum over de nodige leraarsuren, expertise en infrastructuur voor de organisatie van de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid?

---

² Goedgekeurd door het Bureau van de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 29 juni 2021.

³ [Decreet betreffende het volwassenenonderwijs, 15 juni 2007](#)

⁴ [Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het aanbod in het volwassenenonderwijs, 19 juli 2007](#)

- Is er in het kader van de laatste doorlichting in het centrum een voorbehoud van de inspectie voor de opleiding die behoort tot het studiegebied waarvoor de onderwijsbevoegdheid wordt aangevraagd?
- Komt de kwaliteit van de andere opleidingen van het centrum voor volwassenenonderwijs niet in het gedrang?
- Is het principe van de vrije keuze gewaarborgd?

3 Advies

3.1 Leeswijzer

De Vlor beoordeelde elk dossier in zijn geheel. We motiveren onze beoordeling op basis van de belangrijkste criteria waarop we ons baseerden voor die beoordeling. De criteria die we niet aanvoeren, beschouwen we als voldaan.

3.2 Algemene opmerkingen bij de adviezen

3.2.1 Regionaal overleg biedt opportuniteiten

De Vlor merkt dat er regionale verschillen zijn als het gaat om overleg tussen de verschillende centra in het kader van de regionale maatschappelijke behoefte aan de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid in het rekruteringsgebied. De Vlor moedigt een breed regionaal overleg met een netoverschrijdend karakter aan. Dergelijk overleg faciliteert afspraken tussen de centra en over de onderwijsverstrekkers heen en moet ervoor zorgen dat er ook de nodige samenwerking georganiseerd wordt.

De Vlor is van mening dat er regionaal nog meer opportuniteiten liggen tot het maken van afspraken op het vlak van onderwijsaanbod en het opzetten van samenwerkingen binnen dit kader. De leden van de technische werkgroep Onderwijsbevoegdheid Volwassenenonderwijs van de Vlor blijven zich inzetten om dit te stimuleren.

Naast het regionaal overleg om tot samenwerking en afspraken te komen, ziet de Vlor in het bijzonder ook opportuniteiten in een regio-overstijgend overleg in Brussel en de Vlaamse rand (regio Halle-Vilvoorde), waar verschillende centra in de verschillende regio's een gelijke wervingszone beogen, waar er een overlap is van de potentiële instroom of waar centra uit de bredere hoofdstedelijke regio rekruteren.

3.2.2 Advisering Agentschap Integratie en Inburgering vraagt verduidelijking

De Vlor hecht veel belang aan het advies van het Agentschap Integratie en Inburgering waar het gaat om de aanvragen voor onderwijsbevoegdheid voor Nederlands tweede taal (NT2) -opleidingen, onder meer voor het aanbieden van geïntegreerde taaltrajecten in beroepsopleidingen.

Het is echter niet helemaal duidelijk op welke manier het overleg met het centrum gebeurt, in welke mate het agentschap deze opleidingen en de scope ervan verder opvolgt en op welke manier (en met gebruik van welke relevante en actuele data) ze de nood aan NT2-opleidingen in geïntegreerde trajecten in kaart brengt. De Vlor vraagt dan ook dat de overheid een overleg faciliteert tussen de onderwijskoepels en het GO! en het agentschap om bovenstaande onduidelijkheden te verhelderen en te bekijken waar er voor beide partijen eventueel op elkaar

moet afgestemd worden. Daarbij moet ook aandacht zijn voor het gebruik van actuele cijfergegevens, zeker gezien de dalende instroom in NT2-opleidingen tijdens de coronacrisis.

3.2.3 Beslissingsboom penitentiaire instellingen actualiseren

De Vlor staat positief tegenover bijkomend onderwijsaanbod in onze penitentiaire instellingen. Zeker als dit perspectieven biedt voor het verwerven van kwalificaties en/of herintrede op de arbeidsmarkt. Zo worden er stappen gezet richting re-integratie en herstel. In de Vlaamse en Brusselse penitentiaire instellingen wordt het onderwijsaanbod georganiseerd door de onderwijscoördinatoren van VOCVO (het Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs). Zij doen dit samen met aanbodverstrekkers van buiten de muren, waaronder de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie. Het gevangenispersoneel zorgt mee voor de logistieke ondersteuning. De onderwijscoördinatoren hanteren voor de advisering van de aanvragen voor onderwijsbevoegdheid een beslissingsboom en een draaiboek als chronologisch stappenplan. Door de fusies en schaalvergroting die de laatste jaren hebben plaatsgevonden, dringt een actualisering van de gehanteerde procedures en het stappenplan zich op.

3.2.4 Edusprong versterkt het volwassenenonderwijs

Met de relancemiddelen uit de Edusprong⁵ wil de minister van Onderwijs van het volwassenenonderwijs een sterk merk maken én het een boost geven om meer dan ooit de speler te worden die de sociale mobiliteit van mensen faciliteert via omscholing, bijscholing en kwalificering. Het relanceplan heeft de ambitie om het aanbod volwassenenonderwijs te versterken op het vlak van duurzame arbeidsmarktgerichte kwalificatiemogelijkheden met een 21ste-eeuws karakter. Belangrijk daarbij is ook om in te zetten op brede vorming en op het aanbieden van een divers en wijdverspreid aanbod, waarmee het volwassenenonderwijs zich vandaag al onderscheidt van andere opleidingsverstrekkers.

De Vlor ondersteunt dat initiatief en houdt in haar beoordeling dan ook rekening met de vooropgestelde doelstellingen in de visienota Edusprong.

3.2.5 Relevantie van de gegevens bij de aanvraag

De Vlor stelt zich vragen bij de relevantie van een aantal gegevens die opgevraagd worden bij de aanvraag voor bijkomende onderwijsbevoegdheid. De raad stelt dan ook voor om een overleg te organiseren tussen de overheid en de technische werkgroep Onderwijsbevoegdheid van de Vlor om het aanvraagformulier waar nodig bij te sturen.

3.2.6 Reële behoefte studiegebied Specifieke personenzorg in kaart brengen

De Vlor vraagt het Agentschap voor hoger onderwijs, volwassenenonderwijs, kwalificaties & studietoelagen (AHOVOKS) om voor de volgende aanvraagronde de nodige data, Vlaanderenbreed, aan te leveren voor het studiegebied Specifieke personenzorg: het aantal deelnemers, met hun woonplaats, per centrum en per opleiding. Dit met het oog op een oefening rond potentieelbepaling om de reële behoefte in kaart te brengen. Ook uit de regioscan in het kader van de Edusprong kan de behoefte voor een extra aanbieder blijken.

---

⁵ [Visienota Edusprong. Van achterstand naar voorsprong. Plan voor een kwalitatief versterkt volwassenenonderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, 15 februari 2021](#)

4 Bronnen

[Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het aanbod in het volwassenenonderwijs](#), 19 juli 2007.

[Conceptnota volwassenenonderwijs. Volwassenenonderwijs als kansonderwijs. Kansen op leren, integreren en kwalificeren, een leven lang](#), 25 maart 2016.

[Decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten](#), 3 mei 2019

[Decreet betreffende het volwassenenonderwijs](#), 15 juni 2007.

[Visienota Edusprong. Van achterstand naar voorsprong. Plan voor een kwalitatief versterkt volwassenenonderwijs in uitvoering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht](#), 15 februari 2021

Ewoud De Sadeleer
secretaris Raad Levenslang Levensbreed Leren

Kurt Berteloot
voorzitter Raad Levenslang Levensbreed Leren